

Retkeilijä

TRL – 41 vuotta toimintaa

Nro 4

3.12.2012

Kuvat Reino Tuominen ja Hilkka Laitinen, kuvankäsittely Timo Nokkala.

*Tämä hiljaisuuden ihme,
kylmyyteen suostuminen.
Pensaan nukkaiset poronsarvet,
mäennyissä hilettää.
Omena on unohtunut
puuhun talveksi.
Kuiskaus kantaa kauas.*

Helena Anhava

Lumi on liikkujan riemu

Tervetuloa Suomen tuttuun talviluontoon. Kohta on koko Suomessa lunta. Talvisesta luonnosta voi nauttia hiihtäen, patikoiden, lumikenkäillen, lasketellen. Ystävien ja perheen kanssa. Lapin majoillamme majoitut edullisesti, ylläpidetyt ladut Pallaksen maisemissa kulkevat majojen sivuitse, eikä rinteillekään ole pitkä matka. Kotinurkiltakin pääsee kunnan laduille, joita pidetään yllä verovaroin. Käytä ihmeessä hyväksi.

Majoistamme sekä tulevista tapahtumista lisätietoja sivuilla 2 ja 7.

Lapin laduille ja majojemme rauhaan – tee majavaraus ajoissa tyovaenretkeilyliitto@gmail.com tai puh. 045 1369 744

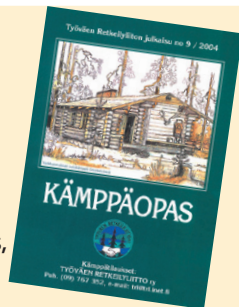

TYÖVÄEN RETKEILYLIITTO ry Luonnonystävien kansainvälisen Liiton (Naturfreunde Internationale, NFI) Suomen jäsenjärjestö, perustettu 1971. Toimisto: uusi osoite Säästöpankiranta 6 C, 6. krs., 00530 Helsinki, puh. 045 1369 744 • sähköposti tyovaenretkeilyliitto@gmail.com www.tyovaenretkeilyliitto.com • NFI internetissä www.nf-int.org
Palvelemme: ti, ke, to klo 9-16
Toimistonhoitaja: Maija Koponen
Puheenjohtaja: Pauli T. Komonen, puh. 0400 350 515
TRL:n tili: Nordea IBAN F166 1521 3007 119458.

Retkeilijä-lehti:

Toimitus Hilkka Laitinen, puh. 0440-500354, hilkka.laitinen@gmail.com
 Seuraava Retkeilijä ilmestyy 11. maaliskuuta 2013 Demokraatti-lehden liitteenä.
 Aineistot 12.2.2013 mennessä.

Kysy TRL:sta vapaita kämppiä ja tilaa Kämppäopas, puh. 045 1369 744.

Retkeilijä-lehden tämän vuoden numerot ovat luettavissa TRL:n nettisivuilla näköissivuina. www.tyovaenretkeilyliitto.com
 2013 ilmestymispäivät 11.3., 6.5., 2.9. ja 2.12.

Puheenjohtajan palsta

Talvi tulee!

Sataa vettä kuten on satanut koko syksyn ja kesänkin. Harvassa ovat poudat olleet. Muuten menee mukavasti. Pohjoisessa on lunta, talvi hyvällä alulla. Suksikansa, menkää Lappiin, jos ette halua putkissa hiihdellä. Me täällä etelämpänä otamme käteen hyvän kirjan ja rauhoitumme lukemaan.

Talkoolaiset ovat ahertaneet oikein "miehen lailla". Ukonjoelle on saatu soma kämpppä, Einariksi nimetty. Siihen on käyty tutus-

tumassa eri puolilta Suomea ja hyväksi havaittu.

Rihmakurun kämpppäalueelle on tehty kaivo – oikein 12-renkainen. Pohja nojaa kallioon. Vesi on vielä vähän sameata ja hiukan ruosteista. Tämä asia korjaantuu ensi kesän talkoissa.

Seuroissamme on harrastettu retkeilyn eri muotoja, patikoitu, pyöräilty, melottu, leireilty ja järjestetty monia kursseja. Kiitokset vetäjille. On syytä kiittää yhteis-

työkumppaneita, seuroja ja jäseniä kuluneesta vuodesta. Maijan ammattitaito liiton toimistossa on ollut ensiarvoisen tärkeää. Kiitämme myös Outi Ruissalaa, joka tunnollisesti ja paneutuen on hoitanut liiton kirjanpidon jättäen sen nyt tämän vuoden lopussa uusiin käsiin.

Hyvää Joulua ja Uutta Vuotta kaikille. Ensi vuonna jatkamme uusin kujein.

Pauli T. Komonen

TRL:n liittokokous 26.5.2013 Keuruulla Asummalla työväentalossa.

Hanki TRL:n mielenkiintoinen 40-vuotishistoriakatsaus – tilaa CD-romppu "On ympärillään erämaa..."

hintaan 25 € + postikulut.

Tilaukset Työväen Retkeilyliitosta, e-mail tyovaenretkeilyliitto@gmail.com tai puh. 045 1369 744.

Ensi vuoden majatalkoot

Ukonjoella Lieksassa 18.-19.5. Lapin majoilla 9.-16.6.

Yhteys liiton puheenjohtajaan Pauli T. Komoseen, puh. 0400 350 515.

Hyvän mielen keräys Rihmakurun kaivon hyväksi

Majat kaipaavat joka vuosi huoltoa ja parannuksia. Haluamme pitää majamme sellaisessa kunnossa, että niissä on miellyttävä viettää omaa aikaa, liikunnallista vapaa-aikaa. HYVÄN MIELEN TALKOOT – lahjoituskampanjalla kerätään TRL:n majojen hoitorahastoa.

Lahjoittamalla sopivan summan tilillemme olet mukana kämppätalkoissa omalla "hyvän mielen" panoksella. Lahjoituksia voi osoittaa Työväen Retkeilyliiton tilille Nordeaan, IBAN F166 1521 3007 119458. Hyvän mielen talkoitten viitenumero on 11633.

Kiitokset lahjoittajille.

Rihmakurun kämpppäalueen kaivo valmistui syyskuussa

Renkaan päällä 5 metrin syvyydessä taiteilee Ilmo Nousiainen. Kaivurin kahvoissa oli Kimmo Alatalo.

Pauli pumpppaa ensimmäisiä vesiä kaivosta. Kuvat: Kari Kauppinen

Akkojen 20-vuotisjuhlarämpimisretki 26.-27.1.2013 hiihtäen tai patikoiden Hämeen järviylängöllä

Kohteena on Pääjärven laavu, jossa asiaan kuuluvat juhlat – reippaita retkiläuluja, juttuja, ehkäpä yllätysohjelmaakin.

Tapaamme Lopen Nesteellä klo 10, jonne toivomme runsasta osanottoa. Tervetuloa kaikki, jotka ovat näinä kahtena kymmenenä vuotena mukana olleet. Kimpakyytejä järjestellään ja varusteita saa lainaksi.

Retki on eräretkeilyä niin kuin ennenkin, yövytään teltassa tai laavussa. Sään mukaiset varusteet ja hyvät kaverit tekevät retkestä miustorikkaan. Sunnuntaina on sauna ja ruokailu, paikka on vielä supersecret! Osallistumismaksu 15 €.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot: armi.salenius@gmail.com, puh. 040 509 8259, sekä riitta.sairinen@nls.fi
 Tervetuloa iättömään akkajoukkoon juhlimaan – nyt on juhlan paikka!

Rämpimisretken evästauko. kuva: Hilkka Laitinen

Ukkojen luontoretki 1.-3.2.2013 Järvenpäässä ja Tuusulassa

Hiihdetään Tuusulanjärven kulttuurimaisemissa, taiteilijoiden Pekka Halosen, Juhani Ahon, Eero Järnefeltin, ym. latujalkia. Tutustutaan Halosenniemen taidenäyttelyyn ja terästetään hiihtoa Eino Leinon lempipaikassa Syvärannassa, nykyisessä Lottamuseossa.

Majoitumme Niemennokan huvilassa Tuusulanjärven rannalla (omat makuupussit mukaan), osoite: Niemennokantie 29, Järvenpää.

Osanottomaksu 35€ sisältää majoituksen, saunomisen, lämpimän ruuan lauantaina, aamupuurot ja kahvit.

Ilmoittautumiset Riku Roslingille, 050 4081158, 20.1.2013 mennessä.

TRL:N MAJAVUOKRAT Vuorokausimaksut

Varkhanmukkassa ja Ukonjoella

jäsen	aikuinen 8 €	alle 12-vuotiaat 4 €
ei-jäsen	aikuinen 12 €	alle 12-vuotiaat 7 €

Rihmakurussa

jäsen	aikuinen 10 €	alle 12-vuotiaat 5 €
ei-jäsen	aikuinen 14 €	alle 12-vuotiaat 8 €

Lisäksi Rihmakurussa talvella auton pito sähkötolpassa 4 € /vrk.

Lätäskurkion ja Käkkälön majoja Enontekiössä vuokrataan vain kesäaikaan viikko- tai vrk-hinnalla.

Majoja voi varata vuorokausimaksulla tai viikkovuokralla ja vrk-hinnalla omaan käyttöön.

Rihmakuru-majojen hiihtomaisemaa. Kuva: Hilkka Laitinen

Yksi meistä TRL:ssa

Heikki Haapea

Länsi-Karjalan
Retkeilijöiden
puheenjohtaja

10 kysymystä Heikille

1. Oletko Karjalan poikia?

En ole Karjalan poikia. Olen syntynyt ja käynyt koulua Muoniossa. Varkhaanmukan maisemat ovat tulleet tuiki jo lapsena. Olen muuttanut Karjalaan vuonna 2005. Sitä ennen olen asunut usealla paikkakunnalla ja liikkunut työn perässä. Pisimpään, 25 vuotta, asuin Pieksämäellä.

2. Kuinka vanha seurasi on? Oletko ollut puheenjohtajana pitkään?

Seurani on perustettu v. 1984. Itse liityin TRL:ön n. vuonna 1977 Aavasaksan Retkeilijöissä. Seuran toiminta hiipui ja lakkasi muistaakseni 90-luvulla. Länsi-Karjalan Retkeilijöihin liityin v. 2006. Puheenjohtajana olen ollut vuodesta 2010.

3. Mikä on seuran lempilaji? Olen huomannut, että teillä on joukossa kalamiehiä. Miten on kalajuttujen laita?

Pentti Laakkosen puheenjohtajakaudella harrastettiin paljon kalastusta. Pentillä on veneitä ja välineitä. Nykyään kalastus on jäänyt vähemmälle. Itse käyn silloin tällöin kotipuolella Muoniossa ja yritän narrata kalaa uistelemalla. Mieleen painuvin juttu sattui muutama vuosi sit-

ten, kun olin veljeni kanssa uistelemassa Muonionjoessa ja uistimeen tarttui 12 kilon lohi. Se saatiin ylösikin.

Hauskimman kalajutun luin Pohjois-Suomen lehdistä. Kaksi n. 10-vuotiaista poikaa oli alkukesästä ollut ongella Muonionjoessa. Kala ei oikein ollut syönyt. Kun pojat sitten soutivat kotirantaan, he huomasivat, että iso kala seurasi venettä aivan matalaan rantaan saakka. Kun veneen keula saavutti rannan, pojat olivat hypänneet veneestä kalan taakse ja olivat käsin vettä rantaa kohden meloen saaneet kalan työntettyä rantatörmälle. Vasta siinä olivat tajunneet, että kala oli lohi, joka lehti jutun mukaan oli painanut 9 kiloa.

Olen itsekin joskus pyytänyt kalaa käsin. Joskus Lapin pienissä puroissa kalat jäävät suvantokohtiin paikalleen odottamaan virran tuomia äyriäisiä. Menin puron ylle kahareisin toinen jalka toisella rannalla ja toinen toisella. Laitoin kädet veteen kalan takapuolella ja siirsin hiljaa kädet kalan alle ja tempaisin kalan maihin. Näin sain kerrankin 7 – 8 kpl 0,5 – 1 kilon harreja.

4. Viime kesänä pyöräillette Pielisen ympäri. Minkälaisen kiepin ensi kesänä?

Ensi kesänä on tarkoitus pyöräillä jokin mukava reitti Pohjois-Karjalassa toivottavasti yhteistyössä Karjalan Retkeilijöiden kanssa. Ehkä sama tai sitten lyhyempi yhden päivän retki, joka olisi enintään 100 km. Pielisen ympäri pyöräilyssä matkaa kertyy n. 270 km. Tämä retki vaatii pari yöpymistä matkalla.

Heikki Haapea ja taimen.

5. Mitä muuta on tiedossa seuran puitteissa?

Suunnitelmissa on mm. patikointi Patvinsuolla, keväällä korvasienien etsintää, jokin vielä määrittelemätön melontaretki, perinnekalastusta (nuottausta tai muikun pyyntiä verkoilla) sekä syksyllä marjastusta ja sienestystä.

6. Entä sinun unelmaretkesi? Aiotko sen toteuttaa? Vai onko se jo toteutunut?

Nuorempana olen paljon kulkenut hiihtäen ja kävelen Enontekiön maisemissa välillä kalastellen. Vielä olisi toiveissa ainakin kerran käydä joko keväällä hiihdellen tai alkukesästä kävelen tällainen nostalgiaretki. Alkukesällä siksi, että silloin ei vielä ole niin paljon hyttysiä.

7. Mikä on parasta kotiseudullasi?

Outokummussa on ehdottomasti parasta Erä- ja luontokeskus, jossa on mainiot melonta- ja kävelyreitit hyvin järjestettyine kalapaikkoihin ja laavuihin, sisältäen mainion lasten kalakeittaan. Muutenkin täällä on hyvät patikointimaastot.

8. Jos olisit lintu, mikä lintu olisit? Miksi?

Mieluiten olisin pöllö, esimerkiksi huuhkaja. Ruokaa olisi riittävästi eikä tarvitsisi lähteä tekemään rasittavia muuttomatkoja.

9. Mielikalasi. Se ei varmaan ole Norjan lohi? Miten valmistat kalan?

Rautu on mielikalani. Useimmiten valmistan kalan ensin paistipannulla pintaa ruskistaen ja kypsentaen uunissa. Aina poistan kalasta suomet ennen laittamista. Ahvenet joskus nyljen.

10. Mottosi?

Älä lähde retkelle ilman tulitikkuja, puukkoa ja kompassia.

Ai niin se +1-kysymys: Kun soitin si-

nulle, olit Tunisiassa, mikä on ”lemppimaasi”

Niistä maista, missä olen käynyt, olen pitänyt eniten Irlannista. Siellä ovat ihmiset paljon samankaltaisia ja erittäin ystävällisiä. Eräs irlantilainen kerran sanoikin, että olemme siksi samankaltaisia, koska meillä molemmilla on suuri itäinen naapuri, joka ei aina ole ollut ystävällismielinen.

Kiitos haastattelusta Heikki, ja Hyvää Joulua!

Hilkka Laitinen

NFI-media-tapaaminen oli Wienissä 18.-19.11.12

Meitä edusti siellä Ilpo Rossi, TRL:n järjestötoimikunnan puheenjohtaja. Hänen raporttinsa voit lukea nettiosoitteesta <https://sites.google.com/site/helsinginluonnonystavaettry/naturfreunde-internationalen/nfi-n-mediataapaaminen-2012>

HTR 45 vuotta

Seuran perustamispäivä oli 9.11.1967 Helsingin Työväentalossa huoneessa 52 alkaen klo 18.30.

Erkki Wiksten käytti puheenvuoron retkeilyseuran perustamisen tarpeellisuudesta työväenliikkeen omaan piiriin Helsingin kaupungissa vastapainoksi olemassa oleville retkeilyseuroille, jotka olivat ns. porvarisseuroja ja joita luonnollisestikaan työväenliikkeen jäsenet eivät voineet tuntea omakseen. Vilkkas keskustelussa tuli yksimielisyys retkeilyseuran tarpeellisuudesta. Nimeksi hyväksyttiin Helsingin Työväen Retkeilijät ja yhdistys päätettiin heti rekisteröidä ja säännöiksi luettiin Työväen Urheiluseurojen Keskusliiton alaisen seuran mallisäännöt. Seuraa oli perustamassa 17 asianharrastajaa.

HTR:n 45 vuoden vaellus on nähty paljon ja ollut monessa mukana, aatettakin jossain määrin noudatettu! Asiat, retket ja toiminta on muuttunut tämän valtavien kaiken kehityksen myötä, ihmisten

aika ja arvostus on jotain muuta kuin silloin 45 vuotta sitten. Kaikella on aikansa ja on hyvä että on vertailukohteita. Ennen vanhaan oli se hyvä puoli, että elämä oli yksinkertaisempaa, hitaampaa ja ympäristöä kunnioittavampaa. Nautittiin rauhallisesta yhdessäolosta taivaltaen pitkiäkin matkoja.

Eila Oranen

HTR:n 45-vuotisjuhla pidettiin 30.11.2012 Työväenliikkeen kirjastossa Helsingissä

Juhlissa jaettiin ansiomerkit seuraaville: Kultainen ansiomerkki Eila Oraselle. Hopeinen ansiomerkki Esko Niemiselle. Pronssinen ansiomerkki Lassi Ahtiaiselle.

TRL ja retkikaverit onnittelevat liiton vanhinta yhdistystä!

Erkki Wiksten lähdessä Itä-Helsingin lähiön pihasta hiihtoporukan kanssa 1970-luvun alussa. Ei tarvittu koneellista latu-uraa hiihtämiseen. Kuva: HTR:n arkisto

TRL:n väki tähtäsi reippaasti tulevaisuuteen

Tulevaisuusverstaassa Nurmijärven Kotorannassa 10.-11. marraskuuta vuosiluokina vilahteli 2018 ja tähdättiin 2019 liittokokoukseen. Yllättävän hienosti seminaarin vetäjä, liiton varapuheenjohtaja Mia Neuvonen, sai porukan eläytymään noille vuosiluvuille.

TRL oli saanut NFI-palkinnon mallittaisen matkailun edistämisestä ja Nelli-mö oli valittu NFI:n vuoden maisemaksi. Liitolla meni tosi hyvin ja nyt ruvettiin muistelevaan pienryhmissä, miten siihen oli päästy.

Todettiin, että tiedotustoiminta kaikenlaisissa medioissa oli onnistunut, ihmiset olivat saaneet tietoa toiminnastamme ja hakeutuivat mukaan. Lapset olivat erityishuomion kohteena ja niinpä nuoret perheet liittyivät joukkoon. Jäsenmäärän kasvaessa yhteiskunnan tuet kasvoivat. Kämpät olivat hyvässä kunnossa ja niiden käyttöaste korkea. Osa ihmisistä viihtyi kynttilän valossa, puilla lämmitettävissä majoissa, osalle oli hyvin varustetut lomamökit.

Näin siis vuonna 2018, mutta miten siihen päästään tämän hetken tilanteesta? Tärkeimmäksi asiaksi nousi tiedottamisen tärkeys, TRL:n näkyvyys. Meidän tulee rohkeasti käyttää kaikkia sosiaalisen median keinoja. Kaikilla seuroilla tulisi olla omat nettisivut ja TRL:n sivut uusittava tämän päivän tasolle. Mutta tämän lisäksi myös vanhemmat tiedotustavat on säilytettävä, jäsenkirjeet, tiedottaminen paikallislehtien avulla. Tarjottava juttuja lehtiin, radioon ja televisioon meidän tapahtumista.

Retkeilijä-lehti tulee säilyttää neljä kertaa vuodessa ilmestyvänä jäsenlehtenä. Työ lasten parissa nousi tavoitteissa tärkeäksi.

Putretin rakentajien muistoa kunnioittaessaan juhla- ja muisti myös hetken hiljaisuudessa juuri juhlan alla menehtynyttä toveriaan Matti Auvista, jonka piti olla juhlassa kunniamerkillä muistettavien joukossa. Toverin yllättävä poistuminen retkeläisten rivistä sai muuten iloisessa ja tulevaisuuteen suuntaavassa juhlassa usean silmänurkan kostumaan.

Kimmo Käärmelahti
Savonlinnan Työväen Retkeilijät

Tärkeät asiat vetävät ilmeet peruslukemille. Kuvassa vas. Erkki Ajakainen KR, Helena Idman ja Olavi Mattila ViRet sekä Anneli ja Jouko Koskinen Pohjantähden Työväen Retkeilijät. Kuva: Pentti Luostarinen

keälle paikalle. Lastenleirit on todettu erittäin hyväksi toimintamuodoksi ja nyt uutena on alkanut kummiluokkatoiminta. Tänä päivänä on tärkeää, että koko kylä kasvaa, TRL on mukana auttamassa lapsia kasvamaan terveiksi ja sosiaalisiksi ihmisiksi. TRL on panostanut tähän työhön myös taloudellisesti. Avustuksesta saa tietoa liiton toimistosta. Jäsenmäärän lisäämisestä myös keskusteltiin.

Vinkkeinä kuultiin, että seuran järjestämien retkeilykurssien kautta porukka sitoutuu jäseniksi ja että henkilökohtaisten kontaktien kautta kannattaa työtä tehdä.

Monia muita kysymyksiä käsiteltiin rakentavasti vilkkaassa keskustelussa. Liitolle hankitaan uusi lippu ulkokäyttöä varten, periaatteessa samanlainen kuin

edellinen, logo vaan on suurempi ja väritystä vähän muutetaan.

Kämpistä keskusteltiin myös ja niiden sähköistämisestä. Asiasta oltiin kahden mieltä. Samoin mietittiin Lätäskurkion ja Käkälän kämppien tulevaisuutta, pitää, vai luopua.

Seminaariin toi väriä nuoret neidot Johanna ja Suvi, jotka ovat olleet työharjoittelussa TRL:n toimistossa, he toivat nuorison näkökulman asioihin ja varsinkin tiedottamiseen.

Tulevaisuuteen tähyämässä oli porukoita 10 seurasta ja Mia veti päivät sydämellä ja ammattitaidolla. Liiton hallitus sai paljon eväitä ensi vuoden liittokokousta varten.

Liisa Niskanen
Kuopion Retkeilijät

Varttivuosisata retkeä takana

Savonlinnan Työväen Retkeilijät ry juhli 25. aktiivista toimintavuottaan Putretissa kauniina syyskuisena lauantaina. Väkeä oli tupa täynnä, puheensorina täytti myös aurinkoisen terassin. Menneitä muisteltiin ja tulevia suunniteltiin 25-vuotiaan nuoren aikuisen innolla.

– Tämän päivän haasteet työväen retkeilytoiminnalle ovat hieman toisenlaiset kuin neljännesvuosisata sitten, totesi onniteluseroissaan Työväen Retkeilyliitto ry:n puheenjohtaja Pauli T. Komonen.

– Nyt kohderyhmäksemme pitää löytää työssä käyvien lisäksi myös työttömät, eläkeläiset, nuoret ja opiskelijat. He edustavat niitä ryhmiä, joilla ei välttämättä ole mahdollisuuksia retkeilyyn,

luontolomiin ja virkistysmatkoihin. Toivonkin, että löydämme yhä tehokkaammin nämä nykypäivän kohderyhmät toimintaamme.

Juhlassa muistettiin myös kiitollisena ja lämmöllä yhdistyksen ”päämajan” eli Putkinotkon ja Rauhanlinnan lähimaastossa, kirjailijan Joel Lehtosen tunnetuksi tekemillä Juutas Käkriäisen metsäläisperheen asuinsijoilla sijaitsevan majan rakentajia ja ylläpitäjiä.

– Savonlinnan suojeluskunnan vanha ampumamaja on nyt arvokkaamassa käytössä kuin aikoinaan, totesi yhdistyksen puheenjohtaja Kimmo Käärmelahti.

– Samalla meillä on vaalittavana ensimmäisen varttivuosisadan toimijapo-

Juhlan puitteissa kiitettiin myös useita seuran aktiivisia toimijoita liiton hopeisella kunniamerkillä. Oman merkkinsä olivat vastaanottamassa Raili Muukkonen, Anitta Nykänen, Kari Suomalainen, Keijo Kristiansson, Pertti Rautiainen ja Ari Saarelainen.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

♥ FROHE WEIHNACHTEN!

♥ GOD JUL!

♥ HÄID JÓULE!

♥ BUORRI JOULLUO!

♥ MERRY CHRISTMAS!

♥ MEILLEURS VOEUX DE NOËL!

Rauhallista Joulua ja Reipasta Retkeilyvuotta 2013
Laajasalon Reippailijat ry LARE

Rauhaisaa Joulunaikaa ja Vauhdikasta Uutta Vuotta!
Retkeilyseura Vipeltäjät

Hauskaa Joulua ja Retkeilyllistä Vuotta 2013!
Kuusankosken Retkeilijät ry

Riisipuuro, manteli ja kauha, niillä alkaa Joulurauha.
Rauhallista Joulua kaikille!
Hämeenlinnan Retkeilijät ry

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Salpausselän Samoojat ry

Levollista joulun aikaa ja Retkirikasta Uutta Vuotta
Järvenpään Retkeilijät ry

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät ry

Jo kuusi kynttilöitä on käynyt kukkimaan pimeitä talven öitä näin ehkä valaistaan.
Hyvää Joulua!
Espoon Retkeilijät ry

Joulutervehdys Nuuksion pohjoislaidalta.
Voimaannutaan luonnosta!
Vihdin Retkeilijät ry

Luonnollista Joulua!
Helsingin Luonnonystävä

Rauhaisaa Joulua ja Hyvää retkivuotta 2013!
Kangasalan Retkeilijät ry

Hiljaisen hetken sinistä taikaa joulu on ihmeiden iloista aikaa. Lämminä joulumieltä ja onnellista tulevaa vuotta 2013!
Karjalan Retkeilijät

Joulutervehdys Puijon kuusten katveesta!
Kuopion Retkeilijät ry

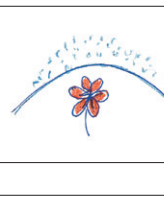
Tapanina taaperrellaan - Nuuksion tulilla kahvitellaan - kuusien kuisketta kuunnellaan.
NUUKA ry

"On hanget korkeat nietokset"
T. Stenbackan hyvät haltijat

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Savonlinnan Työväen Retkeilijät
www.putretti.fi

Luovuus kukkii läpi lumen ja jään.
T. ER:n Luovuus kukkii -kerho

Tavataanko Riassa 2014 ja 2016? Lisää tietoja kevään Retkeilijässä.
Penedon Retkeilijät

Upeita elämyksiä, joulunakin!
Rovaniemen Retkeilijät ry

Hyvää Joulua ja töppösten vilinää vuodelle 2013!
Helsingin Työväen Retkeilijät ry

Liikunnallista joulun aikaa ja tulevaa vuotta!
Riihimäen Retkeilijät ry

Retkeilijä-lehti kiittää kaikkia niitä kirjoittajia, kuvaajia ja tiedottajia, jotka ovat omalla panoksellaan osallistuneet lehden syntyyn. Jatketaan samalla innolla ja tuotetaan jatkossakin miellyttäviä lukuhetkiä kaikille lukijoillemme.

Kynttilöiden tuiketta ja Luovaa Uutta Vuotta 2013 kaikille Retkeilijä-lehden ystäville!

Hilkka Laitinen

Hyviä vesi-retkiä 2013!

Kyselkää talvihintaisia kanootteja, sekä uusia että käytettyjä.

Retkiluisteluun kaikki varusteet meiltä. Myös vuokraus.

Nyt myynnissä Tubbs-, TSL-, MSR- ja Redfeather lumikengät!

Muista lemmikkejä jouluna: Kissan ja koiran pelastusliivit.

Kauppakuja 10, 01800 Klaukkala, Puh. (09) 879 8886
e-mail: welho@nettilinja.fi www.welhonpesa.fi

Retkeilijät runopoluilla

Pyöräretki 17.- 24.8.2012

Pyöräillen kohti Itä-Viroa, puolikymmentä uroa ja viisi naista siroa. Ensin juna-laiva Lahti-Helsinki-Tallinna pieni vaiva.

Laululava, maantie Narvan nosti fiiliksen, joka karvan. Satula ja kaverit oli tutustumiskohde, kaunis päivän hohde. Jägäla-juga putous edessä matkan lumous. Suunnistus, Tarmon, onnistui, kun joukko Nömmeskiin rantautui. Uinti kruunasi päivän poisti rasituksen häivän. Turinat, makoisat unet, aamupalat eessä oli toisen päivän salat.

Sade, vastatuuli, kuuluvat pyöräilyyn heittäydyimme tilanteen syleilyyn. Palmnen kartano meidät hurmasi sinne mieluusti kurvasi. Koimme tuokion mennyttä aikaa palanen kartanonherran taikaa. Eismassa oiva majapaikka oli päivällinen ja aamusaikka. Piru-patsas meitä oudoksutti muuten suosiomme saavutti.

Tuttu pyöräilijän vastatuuli lensi kuitenkin myönteinen huuli. Rannalla Toolse-rauniolinna oli tiellä kuoppa, sepeliä siinä oli kovilla pinna...

Niinpä se Helenan rengas tyhjensi porukka hetkeksi hiljensi. Löytyi kuitenkin uusi kumi ammattitaito ja neuvojen huvi. Kohtla-järven maisemissa Valaste-hostel jälleen pannukakkua ja makoisat unet.

Mari se aamulla meidät johti Toilassa olevaa lomahotellia kohti. Oli aamiaispöydässä makoisaa, rantakierroksella upeaa maisemaa.

Palavan kiven kuljetusautot etelään kulki sai joukossa eloa uutta, toi julki. Illukan jälkeen luostari kutsui meitä sinne saavuimme tietyöteitä. Kukkaloisto, elämänvesi, perunapellon oikaisu siinä monen huulen tokaisu.

Peipsijärvi eessä siinti sinne kymmenen pyörää kiiti. Mieleen jäänyt Kauksi randin majoitus uinti, päivällinen, baaribiletyt. Aamiaisen sopiva kattaus, alkoi jälleen juhnan pakkaus. Lohusuu, Mustvee, Kasepää nopeasti taakse jää. Kalaste Lagun Hostel löytyi sieltä mistä piti ei aivan kylän citi, mutta rannalla järven joka muistoon tal-lentuu ajatukseen palautuu. Kolkja-kalaravintola, rantatörmä puna-hiekan

pisti tekemään lisäkiekan. Öinen huppumies, kukaties, jätti mieleen oudon olon aamupala täytti tämän kolon. Alatskiven linna puistoineen Koosa, Vara, Korvekylät muistoiineen johdattivat teiden ritarit Tartuun maalaismaisemia karkuun. Viherkaarren kylälistenmaja meidät syliinsä sulki, rattoisasti aika viimepäivän kulki.

Junamatka Tallinnaan sujui rattoisasti niin myös laivailu Helsinkiin ja loppumatka Lahteen asti. 14,8 438,75 maagiset luvut.

MYÖNTEINEN RETKI KIITOKSEN HETKI!
Aune, Helena, Mari, Marja, Pirkko Raimo, Tarmo, Tenho, Vesa
P.S. Erikoiskiitos! **Tarmo**

Piirteli muistista **Leo Ketola**, Salpausselän Samoojat

Puromestarina kauhan varressa on Hannu Mattila, joka rauhoitteli puurojonossa olijoita "nyt sitä saa – nyt sitä saa – vatsansa täyteen puuroo". Kuva: Hilikka Laitinen

Espoon Retkeilijöiden ja NUUKAN joulujuhla 8.12. klo12 Stenbackassa alkaen tonttukävelyllä

Espoon Retkeilijäin puuropata on jälleen porissut, hautunut ja muhinut kamiinan päällä Stenbackassa monta tuntia vesihautteessa. Eipä ole palanut pohjaan.

Joulupuuro on kuulunut liki 35 vuotta seuran joulujuhlaperinteeseen kuten saunan padassa kiehunut kinkkukin. Se on valmistettu talonpoikaisia perinteitä noudattaen tyyliin "ken keitetyn paistaa – se makean maistaa".

Tervetuloa – Stenbackassa on aina hyvä ilmapiiri.

Tammikuun saunojaiset Stenbackassa la 12.1.2013

Sauna on kylpylämmin klo 14. Vihtar (vastat) odottavat ja keskustelevala löylyseura. Avanto auki. Omat takkamakkarat. Saunakahvit 5,-. Lisät. hilikka.laitinen@gmail.com Järj. ER/ Luovuus kukkii -kerho Saunassa synnytetään edelleen - hyviä ideoita!

Seuraavat saunojaiset Pyry-päivillä ja maaliskuussa 9.3. klo 14.

Syksyinen runo Ukonjoelta

Taas tultiin tuttuun tupaan, toki kysyttiin ensin lupaa. Täällä poistuvat huolien häivät, siis miksi toiset kotiin jäivät?

Tupa kylmänä meidät vastaanotti heti halkoja oli hakattava motti. Sitten puita uuniin laitettiin sieltä savut silmille tuiskattiin.

Viimein tupa suli ja lämmin olo tuli. Voi voi tätä marjojen määrää, kaikki vain metsässä hääriä, puolukat, mustikat, kaarnikat

tutuista paikoista löydettiin astiat hetkessä täytettiin. Nyt ei ehditty kiertämään Suomua* kun kerättiin mättäiltä luomua, välillä makkarat notsilla paistui ja Tarjan banaanikakku tuvassa mais-tui.

Vietettiin myös oiva hetki Ahokoskelle kun tehtiin retki. Sitten kotoa jo soitettiin ja meitä vähän moitittiin: – Nyt loppuu teidän retki, on kotiinlähdon hetki!

(*Suomujärven kierros 15 km Patvinsuolla)

Tarja, Päivi ja Molli (mukana Pekka ja Pauli), Hämeenlinnan Retkeilijät

Kuvassa Ahokosken laavulla vasemmalta Pauli Jaakkola, Tarja Jaakkola, Pekka Ve-kama ja Päivi Tuominen. Kuva: Molli Matikainen

Oodi Ukonjoelle

Raimo Keräsen muistoja vuosilta 1956-1958

Keväällä yheksäntoistaviiskytakuusi, Ukonjoen yllä Tuonelan korppi huusi. Juuri silloin kun joki pois jäänsä loi, Oinosen Alille Lieksan kirkon kellot soi. Se on toisen leipä, kun on toisen kuolo; sen aatoksen ilmi toi Lakion Raimo. Kankipojan paikan ”Keräspoika” sai, sen nimen antoi Vänskän Pekka kai.

Hommia hoitelin ”Terävässä päässä”, Nimineuvos Pekka ”Tylsässä päässä”. Oisko toinen pää ollut arvokkaampi toista, kysymystä koskaan en kuullut moista. Vainion Toinille puita ja vettä kannoin, puut ja lihat saman pölkyn päällä pilkoin. Siitä moitteet ja ohjeet Toinilta sain, uuden ja sileän pölkyn lihoille hain.

Lattiat lakaisin ja Tilleyt huolsin, saunalle puita ja vettä suolsin. Tuhkat piti poistaa, lämmittää uunit, sellaisia olivat kankipojan duunit. Sauna se oli savotan sydän ja sielu, joskus uimaan houkutti Ukonjoen nielu. Lauteilla saha soi ja kiuas paukkui, Einarin pystykorva portailla haukkui.

Tuli lauantaisaunasta miehet niin rennot, korkeuksia tavoitteli aatosten lennot. Soi radiossa lauaintain toivotut levyt, oli miehillä olo niin kumman kevyt. Häivähtipä mielessä Onkiniemen taksi, josko Kulmaan sisälle päästäisi vaksi. Kuultiin Tiikerihaita ja Uska Daaraa, kämpällä vältettiin viettelysten vaaraa.

Oli Einarin savotalla järjestys varmaa, varkailla ja juupoilla tulevaisuus harmaa. Rosvolle seiväs harteilla Lieksan matka, juupoille Jorkan salolle yöllinen hatka. Kasöörinä myhäili Kalevi ”Kukkaro”, myöhemmin mylvähteli Sarkkis-Eino. Hän sikareja toimistossa estoitta poltti, mutta lantrinkina toimi Einarin Nortti.

Oli Lakion Tapani ja Oinosen Raimo, ”Ätökkä-Alpo” ja Huovisen Aimo. Turuset Jaakko, Erkki ja Sulo, Peiposen Valter, Rissas-Kalle ja Saveliuksen Sulo. Hakkurikunkkuna Finnen Tauno hääri, Laatikais-Antti oriillansa isot tilit kääri. Työhullun mainetta moni muukin kanto, savotan hyväksi näin kaikkensa antoi.

Heistä mainittava on Karhun veljet, sekä Sakari ja Matti; ”Saatananmoiset”. Seitsikko pyörätiemestareita vailla vertaa, ei päivämakuulta tavoitettu yhtään kertaa. Vilosooffeja porukassa oli myös monia, Vänskä ”matolaatikolla” länskäytti kuvia.

Ukonjoen rakennuksia n. vuodelta 1949. Vasemmalla miehistön kämpppä, eli tylsäpää, oikealla teräväpää, esikunnan kämpppä. Kuva: Pohjois-Karjalan uittoyhdistyksen arkisto.

Lukkas-Ossi helmitaulua nopsaan käytti, kullekin ruokatilin lukemat tarkoin näytti.

Kulottaja ”Papparainen” oli rohkea mies, Saikkos-Pekka halkoja aumasi otsa hies. Seppä-Eetu vihkoonsa vempainta piirsi, suunnitelman pajassaan käytäntöön siirsi. Ukkopomo Einari oli kulottaja myös, savusta mustana sukelisi kesäisessä yö. Ukonjoen uitonkin hän taidolla johti, tukit ja pöllit saatteli Koiteretta kohti.

Kirvesmiehet leimuulla pilkat puihin iski, Rajantauksen Nikke huudot ylös pisti. Koepuut haarukoivat Venäläisen Otto, ”Maali-Janne tänne” oli hänen motto. Otto oli nuorena ollut nopea mies, nyt jätkät hieroi, ja urheilusta kaiken ties. Sorsan Riku tarkasti puita leimas ja jakoi, ristikontrassa kortit lujasti pöytään takoi.

”Kuin seitsemän tähteä on Otavassa”, myös tyttöjä on Nikkilässä, lausui Pekka. Kämppäemäntinä Pirkko sekä Raili, kankipoikana setä ”Pulupakko-Matti”. Kirkilän pojat ne konesahan ostivat, tuottavuuden uudelle tasolle nostivat. Metsänvartijat Palkissa Otto ja Erkki, Piilossa taas oli Mustosen Erkki.

Seuramies oli ”Kieltämätön pyhä totuus”, joskus palturia puhui, kynn käteensä otti, ja suu virneessä edellä mainitun vannoi. Vielä nousee mieleen muutama tuttu; Suojärven Koukkuset ja Koljosen Antti, Tanskanan pojat sekä Siposen Väiski. Ahosen Olavi Naarvasta linjurilla paahtoi, suden hengiltä nuiji, ensin ylitse ajoi.

Oli työn sankareita myös paljon muita, tarinan kertojia ja vitsikkäitä suita. Pirin Kallella oli ihan huimat jutut, niitä vain uskoneet ei varsinkaan tutut. Mertas-Vänni hanurillaan kulttuurista loi, hauskan illan kämpppään tyyliään toi. Hakkurien ja hevosmiesten herjanheitto, veljiä jälleen kun aukeni aamunkoitto.

Outoja nimiä vieraskirjassa

Varkhanmukkan Kelokämpän vieraskirjaan ilmaantui oudonpuoleisia nimiä syyskuun 10. päivänä 2012. Mistä oli kysymys?

Perjantaina 7. syyskuuta bussi lähti Kaakkois-Suomesta illansuussa ja saapui Raattamaan lauantaina puolen päivän aikaan. Majoittumisen jälkeen bussin keula käännettiin takaisin kohti Särkitunturia, joka oli nimetty ensimmäiseksi valloituskohteeksi. Sunnuntaina bussi suuntasi Hettaan Jyppyrän juurelle. Luontokeskuksen ja kirkonkin vieraskirjaan ilmaantui muutama outo nimi.

Viikon alkaessa bussi tykötärpeineen pujotteli Varkhanmukkaan, missä esiteltiin paikkoja ja kerrottiin tehtävistä, jotka oli suunniteltu päämme menoksi. Eivät ne pelästyttäneet, koska kahdeksan hengen porukka suorastaan taisteli itselleen tehtävät. Joillekin onnekkaille sattui töiden organisointi, joillekin Kelokämpän ikkunapuitteiden maalaus ja ikkunoiden suojaus roiskeilta, pari "joutui" kipurinamikoiksi ja puiden kärrääjiksi tulipaikalle. Kun työt sujuivat ripeästi ja sää onneksi suosi, jäi aikaa myös kämpän lattioiden siivoamiseen ja takaoven maa-

laamiseen. Tuntui siltä, että enemmänkin olisi tehty, mutta osa porukasta odotteli maantien varressa bussiamme, joten jouduimme lähtemään heidän kanssaan Hietajärvelle.

Seuraavina päivinä valloitettiin uusia kohteita Pallaksella, Ylläksellä, Levillä ja Oloksella, osa korkeammalta osa lähempää meren pinnan tasoa. Oudot nimet ilmaantuivat moniin vierasvihkoihin. "Nimet" osoittautuivat paitsi mainioiksi retkeilijöiksi ja seuraimisiksi myös erinomaisiksi kokeiksi ja emännän apureiksi sekä ennakkoluulottomiksi saunan ystäviksi. Jos kamerassa olisi ollut filmiä, sitä olisi "palanut" tolkkumasti, ja jokaisen poron kohdalla. Nyt kasaan saatiin ainoastaan muutama tuhat digiotosta! Keitä he oikein olivat?

Selitykseksi outoihin nimiin löytyy Kuusankosken Retkeilijöiden ruskaretkelle osallistunut kuusihenkinen, Lissabonin läheltä saapunut portugalilaisryhmä, joka toimi syyskuussa kolmen viikon ajan senioreiden vapaaehtoistoiminnan hankkeessa Kuusankoskella ja Länsi-Lapissa. Tätä ennen huhti-toukokuussa samankokoinen Retkeilijöiden ryhmä

osallistui Portugalissa mm. senioreiden leirin järjestelyihin.

Portugalilaiset vapaaehtoiset saapuvat Suomeen Kuusankosken Retkeilijöiden ja BMQ Ldan yhteisen Grundtvig –hankkeen tuella. Kuusankoskella ryhmä esitteli Portugalia ja vapaaehtoistointaa useissa Retkeilijöiden yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa sekä osallistui mm. ikäihmisten ja vammaisten avustamiseen ja ulkoiluttamiseen, ulkoilureittien siivoukseen sekä hautausmaan haravointiin.

Yleisvaikutelmaksi jäi: portugalilaiset ovat kuten suomalaiset – tunnollisia ja ahkeria, samanlaisesta huumorista pitäviä, mutta ehkä hiukan vilkkaampia kuin suomalaiset. Luonto ja luonnossa liikkuminen on molemmille tärkeää!

Teksti ja kuvat:
Seppo Tahvanainen

Kelokämpän ikkunat vuosihuollossa.

Työt on tehty ja eväät syöty – matka jatkuu.
(kuvassa portugalilaisia vieraita)

Kohtaamisia

Venäjän junissa on tunnelmaa

Niin sitä sitten lähdettiin eräänä syyskuun maanantai-iltana Tolstoi-yöjunalla kohti Moskovaa. Edellisestä Moskovan junamatkastamme oli kulunut jo 38 vuotta: Tuolloin elettiin neuvostoaikaa. Junakalusteissa oli tapahtunut jonkin verran kehitystä, mutta tunnelma oli säilynyt entisellään sekä makuuvaunuissa että ravintolavaunuissa. Jokaisessa junanvaunussa oli tiukkailmeinen "Tarjana", jolta ei pahemmin hymyä edelleenkaan irronnut. Eikä irronnut junaan Venäjän puolelta tulleilla passintarkastajilla ja tullimiehiltä. Kuuma vettä sai itsepalveluna modernisoidusta samovaarista ja teetä ynnä pikkupurtavaa Tarjantalta.

Jokaiseen hyttiin mahtui neljä henkilöä, eikä siinä katsottu olivatko he miehiä tai naisia. Meitä oli Tarmo, Eija ja inarilaistunut tytäreemme Onneli. Yksi petipaikka oli siis vapaana. Jännitimme kovasti, tuleeko siihen ketään. Vainikkalan asemalta tupsahti kuitenkin hyttiimme Jevgeni-niminen nuorimies - myöhemmin hän ilmeni noin 46-vuotiaaksi! Hänelle tarjottiin alapeti. Eija oli hieman aluksi vaivaantuneena toisessa alapedissä, Tarmo ja Onneli ketterinä apinoina yläpedeissä. Jevgeni esittäytyi lentäjäksi ja ihmetteli suuresti, miten me voimme mennä johonkin Udmurtiaan, joka on varmaan Venäjällä sama kuin meillä joku takahikiä. Hän sanoi matkustellessansa mieluiten Pohjois-Italiassa ja harrastavansa vain ns. parempia kohteita. Me ilmoitimme, että me olemme nämä kaikki nähneet ja nyt haluamme tutustua kielisukulaiskansaamme udmurtteihin. Sekään ei vähentänyt hänen hämmästyttään. Toveri oli kuitenkin kaikin puolin miellyttävä ja hyväkäyttöinen ja puhui

hyvää englantia. Sanoi olleensa lentäjänä muun muassa Angolassa ja oli muutoinkin nähnyt paljon maailmaa.

Jevgeni kertoi olleensa Lappeenrannassa tutkimassa hautausmaita, koska isoisänsä oli haudattu sinne. Lisäksi toinen isoisä oli kaatunut Latviassa ja hän oli käynyt etsimässä myöskin tämän hautaa sieltä. Hän totesi sodan olevan erittäin hirvittävä asia. Hautausmaakierteilyiden lisäksi Jevgeni sanoi käyneensä Suomessa myös etsimässä sienä ja kalastaneensa. Sitten Jevgeni näytti muovipussia, jossa ilmoitti olevan joitakin kaloja. Vähän ajattelimme, että lienevätkö kalat enää tuoreita, kun ne ovat 12 tuntia siellä penkin alla olevassa lokerossa. Kaveri ilmoitti asuvansa Moskovan esikaupungissa, ja matkaa sinnekin oli keskuksista vielä noin 40 kilometriä.

Ensimmäinen yö junassa kului Eijalta ilman pienintäkään unen häivää, sillä sänky oli kova ja junan kolina vielä kovempi. Välillä tuntui, kun mentäisiin ylämäkeen ja välillä taas hurjasti alamäkeen. Mielestä kävi, että entäs jos tämä juna syöksyykin pois raiteilta. Aamulla tulimme kuitenkin onnellisesti Moskovaan, Leningradin asemalle. Sieltä raahasimme laukkumme monien rappusten, tunnelien ja leveän kadun alta ja taas rappusia ylös Kazanin rautatieasemalle päiväksi säilöön. Näin meille jäi koko päivä aikaa tutustua Moskovan ihmeisiin.

Moskova oli todella muuttunut ja pesyt kasvojan 40 vuoden jälkeen. Metroajelun ja upeiden metroasemien katsastamisen jälkeen kävimme muun muassa upeassa Puskinin nimeä kantavassa taidemuseossa. Siellä oli esillä vain 1800–1900-lukujen länsimaaisia suuria nimiä

kuten Picasso, Miro, Monet, Munck. Suomalaisia nimiä ei näkynyt. Vielä käväistiin nopeasti katsomassa Kremlin muuria ja Punaista toria. Siellä tuntui olevan kovasti kunnostustöitä.

Pikkuhiljaa päivä kului ja pääsimme jälleen lähtemään uudella yöjunalla Udmurtiaan, jonne matkaa oli noin 1200 kilometriä. Ei muuta kuin taas junaan. Tällä kertaa saimme hyttiimme neljänneksi matkustajaksi porukkamme vanhimman, viitasaarelaisen Sinin, joka kertoi varsin värikkästä ja vaiherikkaasta elämästään. Vaikka tämä toinen juna oli selvästi varustukseltaan heikompi laatu, niin uni tuli kuin napin painalluksesta. Väsymys oli jo niin kova, ettei ollut muuta mahdollisuutta kuin nukkua.

Aamulla oli aikaa katsella maisemia: hoitamattomia koivumetsikköjä, rämettä, vaatimattomia kyliä, asemia paljoine järjestelyraiteineen ja tosi pitkiä öljy- ja kivihiihtajia. Saavuttuamme Udmurtiaan totesimme ruskana olevan selvästi pidemmällä kuin meillä Etelä-Suomessa. Se kai on mannerilmaston vaikutusta.

Siihen, mitä tapahtui Udmurtiasa, voimme palata jossain seuraavassa numerossa. Mutta kuinka pääsimme viikon päästä takaisin kotiin? Kas näin: Illan pimetessä lähdimme junalla kohti Moskovaa. Tällä kertaa saimme vauvuamme neljänneksi jäseneksi järvenpäläisen Reetan. Käytiin taas mielenkiintoisia keskusteluja. Nukahdimme kaikki helposti totuttuamme jo junan rytinään. Pikkuisen haittasi se, kun vaunussa ei ollut pussilakanoita. Vanhanakainen lakana oli ja harmaa 1950-luvunomainen karhea arnejamallinen vilaviltti. Yksi sun toinen meistä potkaisi-

Näitä laulavia Udmurtian mummoja, babuskoita mentiin junalla tapaamaan.

Ihmeissämme Udmurtian pääkaupungin Izevskin asemalla klo 10.49.

kin viltin sivuun ja nukkui pelkän lakanan kanssa. Hyvin uni maittoi, eikä kylmä tullut.

Aamulla oltiin Moskovassa. Ja taas raskaat matkatavarat niitä samoja rappusia pitkin edes sun takaisin, mutta tällä kertaa Eija ymmärsi ottaa laukulleen kantajan. Sitten voikin taas toinen Moskova-päivä alkaa. Aurinko lämmitti mukavasti, kun ajoimme Hop on – Hop Off -kierroksen kaksikerrosbussilla tutustuen paremmin Moskovan nähtävyyksiin. Meitä kiinnosti Arbatin kuulu kävelykatu, mutta ainakin maanantai-iltana se oli suoranainen pettymys.

Myöhään illalla pakkauduttiin Tols-

toihin. Saimme hyttikavereiksemme tutun Sinin ja leppävirtalaisen Riitan. Nauru raikui myöhään yöhön: ala- ja yläpetiläiset paransivat maailmaa. Aamulla herättiin Vainikkalan raja-asemalla ja näytettiin passeja. Kyllä suomalaisilta tullimiehiltä hymyä löytyi ja huumorintajua. Oli ihana tulla Helsinkiin jo puolilta päivin.

Teksti ja kuvat:
Eija Metsälä-Halonen ja Tarmo Halonen / ER

Seuraavassa Retkeilijässä lisää Udmurtian matkasta.

Luonnon ihmeitä

"Tissikuusi"

Pahkat ovat kasvaimen tapaisia kasvuhäiriöitä puussa.

Se muodostuu puusolukosta ja syntyy elävään puuhun kuoren alle.

Pahkan puuaines on visamaista, kovaa, vaikeasti halkaistavaa ja vuoltavaa.

Pahka on kuin syöpä, solujen jakautuminen ei ole enää puun hallinnassa. Pahka kasvaa vuosi vuodelta suuremmaksi, mutta se ei kuitenkaan yleensä haittaa puun kasvua.

Pahkoja voi syntyä melkein kaikkiin puulajeihin. Havupuiden pahkat ovat harvinaisempia. Koivuissa pahkoja näkee usein. Vanhoissa puistolehmukissa pahkoja on yleisesti.

Nämä pahkat kasvoivat isossa kuusessa Helsingin kaupungin Kauhalan ulkoilualueella Kirkkonummella. Kansan suussa tällaisia kuusia on kutsuttu tissikuusiksi, eikä suotta. Tämäkin hyväkuntoinen puu hallitsi ympäristöään kuin maamo. Kävimme pahkoja taputtelemassa ja kuusi tuntui huokuilevan tyytyväisyyttä.

Kauhalan ulkoilualue on seikkailualueetta jyrkkine rotkoineen ja vuolaine virtoineen, korkeine seinäineen ja kallioineen. Sienimaastona mainiota kuitenkin.

Tervetuloa tutustumaan kanssamme, Espoon Retkeilijät käyvät jälleen keväällä pahkoja taputtelemassa.

Hilkka Laitinen/ER

Retkeilijän gourmettia

Lohesta retkievästä

Lohen ruodot, päät, evät ja fileestä poisleikattavat rasvaiset vatsaosat ovat mitä mainiota retkievästä. Hallissa, toreilla ja joskus lähikaupassakin on niitä saatavana ja roipheet voi suolata ja muutenkin maustaa suoraan muovipussiin. Ainakin isommat päät kannattaa halkaista sen jälkeen kun niistä on kidukset poistettu. Kypsentäminen voi tapahtua aika yksinkertaisissakin oloissa. Grillaamisen tai savustamisen lisäksi niitä voi pienissä erissä myös keittää kalakeitoksi tai pehmeimiltä osin vaikka syödä leivän kanssa sellaisenaan. Kala säilyy talviolosuhteissa ja suolattuna hyvin ja valmiiksi savustettuna tai grillattuna tiukassa paketissa helposti pari päivää. Muista että kalan pää on mm. saamelaisten keskuudessa sitä parasta herkkua, jonka saamisesta voi tulla jopa pientä kilpailua.

Ilo Rossi, Helsingin Luonnonystävät

Toimintakalenteri

Retkiä • tapahtumia • kursseja

■ **Espoon Retkeilijät (ER)**
8.12. la Joulujuhla Stenbackassa alk. klo 12
26.12. Tapanin taaperus. Lähtö Metsäpirtiltä klo 11.
12.1. la Stenbackan saunojaiset klo 14
26.-27.1. Akkojen räppimisretki Ks. s. 2.
1.-2.2. Ukkojen luontoretki Järvenpäässä. Ks. s. 2.
23.-24.2. Pyry-päivät Stenbackassa.
16.-17.3. Hiihtovaellus Espoon saaristossa tai Torronsuolla.
Huomio! Vuosikokous 26.2. klo 17 Espoon kulttuurikeskuksessa, Kulttuuriaukio 2, 02100 Espoo, kellarikerroksen kokoushuone. Kaikki jäsenet teretullella. Pullakahvitarjoilu. **LUOVUUS KUKKII** -kerho jatkaa: teatterit, näyttelety, lauantaisauna.
Nepal/Kanchenjunga -vaellus 4.10.-17.11.2013
Stenbacka-tukikohta: vuokrat 10,-/jäsen/vrk, muut 15,-, lapset 0/2,-.
 Seuran yht.henkilöt: tiedot-taja hilikka.laitinen@gmail.com p. 0440-500354, pj. Juha Saarinen, jpt@kolumbus.fi p.0505430067, netti www.trek-kari.fi
 Seuran tiedotuslehtinen SATA-KIELI tulee maapostissa jäsen-talouksiin maaliskuussa, siinä koko vuoden ohjelma ja jäsen-maksulappu.

■ **Helsingin Työväen Retkeilijät (HTR)**
14.2.2013 Työväenliikkeen kirjastossa klo 17 vanhojen valokuvien katselulta, tunnistamista ja kirjaamista.
7.3. Sääntömääräinen kevät-kokous toimistolla klo 17, Säästö-pankinranta 6 C, 6. kerros. Teretulo!
11.4. Tarina- ja kuvailta toimis-tolla klo 17 alkaen
9.5. Helatorstaina luonto- ja virkistysretki Kivikon ulkoilalueelle. Lähdemme klo 10 Kontulan metroasemalta.

Tilaisuudet/tapahtumat ovat kaikille avoimia.
 Ilmoittautumiset ja lisätiedot: Matti Huttunen, 040 8324302, MK.Huttunen@pp.inet.fi
 Eila Oranen, 040 734 4913, oranen.eila@gmail.com

■ **Hämeenlinnan Retkeilijät (HäRet)**
 Tied: Molli, 0400 818 451.

■ **Järvenpään Retkeilijät (JäRet)**
 Nettisivut: www.kolumbus.fi/jukka.polla/
 Tiedustelut: jukka.polla@kolumbus.fi ja puh. 040 707 8010.

■ **Kangasalan Retkeilijät (KangRet)**
Lumikenkäily helmikuussa
Ulkoilupäivä maaliskuussa
Melontaretki toukokuussa
Helatorstain ulkoilupäivä Torpalla
Kansallispuistoretki
Torpan sauna- ja talkooillat kesäkautena
 Lisätietoja: risto.mantyla@pp3.inet.fi tai 040 8289146.

■ **Karjalan Retkeilijät (KR)**
28.12.2012 – 2.1.2013 Vuodenvaihte Ukonjoella
23. – 24.2. Kuutamohiihto Pu-hoksessa Kiteellä
23. – 30.3. Lapin hiihtoretki (Raattama)
6.4. Kevätkokous ja pilkkikisa Ukonjoella
9. – 12.5. Retki Vihdin Retkeilijöiden kanssa Teijon retkeily-alueelle
18. – 19.5. Kevättalkoot Ukonjoella
Heinäkuussa 30-vuotisjuhla-vaellusretki läpi maakunnan
 Tiedustelut: ilmo.nousiainen@elisanet.fi ja 050 543 1954, tai juha.hamalainen@kotiportti.fi

■ **Kuopion Retkeilijät (KuRet)**
Johtokunta vuonna 2013: Pj Liisa Niskanen, varapj Kaisa Riihinen, sihteeri Aki Hytönen, jäseniä Mikko Virnes, johtokunnan jäsenet Eeva-Liisa Palskipää, Pertti Taskinen, Pauli T.Komonen.
Kummiluokan talviretki Hiihtovaellus
 Tapahtumista ilmoitetaan alkuvuodesta jäsenkirjeellä.
 Lisää tietoja: Liisa 040 751 6143

■ **Kuusankosken Retkeilijät (KuuRet)**
Helmikuussa retkeilyltä, pulkkamäki Hiihtomaassa
Maaliskuussa kuutamohiihto, ulkoilu- ja pilkkipäivä Sompases-sa, kevätkokous Kettumäen palvelukeskuksessa
Huhtikuussa Lapin hiihtoviikko 6. – 13.4. Kilpisjärvellä

■ **Länsi-Karjalan Retkeilijät (L-K R)**
 Tiedustelut: heikki.haapea@pp.inet.fi, puh. 0400 210 011.

■ **Retkeilyseura Vipeltäjät ry (ReViKo)**
 Retkeilyseura Vipeltäjät pitivät syyskokouksen ja pikkujoulun Tallinnassa Tallink Princess laivalla. Puheenjohtajaksi v. 2013 valittiin Erkki Anttila, sihteeriksi Leena Anttila ja johtokuntaan valittiin Petri Tatti, Juha Anttila, Pauli Väitinen ja Timo Mäki. Seuran tiedotuksesta vastaa Ritva Niemi.
 Tied: Erkki, 0500 971 608.

■ **Riihimäen Retkeilijät ry (RiRet)**
Sunnuntaiset melonnan opetus ja uimalavuorot 6.1.–28.4.
Tiistaiset kokoontumiset Heiskan majalla klo 9-11, opinto-kerhot.

Hiihtokaudella Heiskan majaa pidetään avoimna lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10-15.
Monnin hiihto su 3.3.
Hiihtoviikko Lapissa Enontekiön Vuontispirtin maisemissa, vko 12 (pe-la 15.–23.3.). Hintaan 440 €/hlö sisältyy kuljetus bussilla, aamiaiset, retkievää ja päivällinen. Majoitus 2-hengen huoneissa ja mökeissä. Lisätiedot ja ilmoittautumiset 15.1. mennessä.
Äitienpäiväpyöräily 12.5. yhdessä Riihimäen Kiista-Veikkojen kanssa.
Seuran 25-vuotisjuhlatahtuma toukokuussa Heiskan majalla Hausjärven Selänojalla
Teijon ulkoilalueelle päiväretki kesäkuussa
Ruskaretki Pyhätunturille, vko 37 (7.-14.9.). Hinta-arvio 460-500 €/hlö. Tied. ja ilm. 31.7. menn.
 Yhteystenkilö: Anneli Hakala puh. 040 761 0415.

■ **Rovaniemen Retkeilijät 16.12.perinteinen kuusenha-kuretki.** Kokoontuminen klo 9 Rovaniemen linja-autoaseman eteläisellä pysäköintialueella. Kuusen kuljettamiseen saa kuljetusapua. Lisätietoa Hannulta, p. 040 588 1439.
Seuran 35-vuotisjuhlanaäytel-ly 17. – 31.12. Rovaniemen kirjaston aulatilassa kirjaston auki-oloaikana. Lisätietoja Pertiltä, p. 0400 813 392.
1.- 3.2. hiihto- ja kuntouluviikonloppu Äkäslompolossa ja Yläksellä. Ilmoitautu maksamalla 31.12. menn. majoituksen hinta 40 € Rovaniemen Retkeilijöiden tilille FI94 1134 3000 6390 14. Majoitus Äkäslompolon puolella. Lisätietoja Helenalta p. 040 740 4470.

Netissä www.rovaniemenretkeilijat.fi

■ **Salpausselän Samoojat (SalSa)**
17.3. Hiihtoretki Selkäsaaren laavulle. Kokoonnutaan laavulla klo 12. Yhteystenkilö Markku Pohjola, puh. 0400 810927
21.4. Lintu/suoretki lähialueelle. Kohde, aika ja yhteystenkilö ilm. myöh.
27.4. TRL-Haastepatikka Lahdessa. Kokoonnutaan Kahvisaaren klo 10. Haastemaksu 10 €, joka menee lyhentämättömänä Erkki Wikstenin rahastolle.
Kansallispuistoretki Torronsuolle ja Liesjärvelle toukokuun lopulla kaksipäiväisenä (ehkä 18.–19.5.)

■ **Savonlinnan Työväen Retkeilijät**
 Lisätiedot: 0400 801838 /Kimmo.

■ **Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät (TMMR)**
su 16.12. Lohjan Menneen Ajan Joulumarkkinat. Lohjan torin kirkon puoleisessa kulmas-sa klo 11. Bussi Kampista, ta-satunnein (esim. klo 10.00) ja matka kestää vajaan tunnin.
su 27.1. Ulkoilutilapäivä Sol-vallan liikuntaopiston maise-missa. Bussi 85 Espoon asemal-ta klo 12, Solvalla tavataan klo 12.40.
su 24.2. Tiedekeskus Heureka Tikkurilassa. Tavataan sisään-käynnissä klo 12. Pääsyliput ai-kuiset 23 e, eläkeläiset ja lap-set 16 e.
 Lisätietoja Tuulalta, 040 502 9399, tuula.touru@gmail.com
 Teatteriasioista Kerttutil-ta, 050 565 8883, kerttu-li.karonen@gmail.com

■ **Turun seudun Retkeilijät**
 Tiedustelut: puh. 050 340 3394.

■ **Vihdin Retkeilijät (ViRet)**
13.12. Jouluihin jäsenilta Rientolan kivijalan takkahuo-neella klo 18 nyyttäriperiaat-teella.
19.12. Kortenniemen perinne-tilla jouluihin ilta klo 18-20. Ilm. Mialle 17.12 mennessä.
17.1. ViRetin jäsenilta Riento-lassa klo 18.
26.- 27.1. Akkojen 20-vuotis-juhlaräppimisretki. Ks. s.2.
1.- 3.2. Ukkojen luontoretki. Ks. s.2.
16.- 17.2. Kummivierailu Kan-gasalan Retkeilijöiden Torpalla lumikenkäilyhengessä. Ilm. vii-meistään 10.2.
21.2. to Jäsenilta Rientolassa klo 18. Vianan Karjalan ystävien pj Petri Niikko.
23. -24.2. Pyry-Päivät Stenari-sa ja Nuuksion kansallispuistos-sa. Ks. erill. ilmoitus.
14.3. to Jäsenilta Rientolassa klo 18. Kevätkokousasioiden val-mistelua.
16.- 17.3. Jäähiihto. Järj. TRL,Rtmk/ER
 Lisätietoja ViRetin nettisivuilla www.vihdin-retkeilijat.fi
 Tiedustelut: Mia Neuvonen, 045 1319128 tai neumia@suomi24.fi

■ **Nuuskion kansallispuisto-yhdistys NUUKA ry**
8.12. la Joulujuhla Stenbackas-sa alk. klo 12 tonttukävelyllä.
 Läh. hilikka.laitinen@gmail.com p. 0440-500354. (Yhdessä ER:n kanssa)
19.12. Kortenniemen perinneti-la (Liesjärvi) jouluihin ilta klo 18-20.
Nuukan vuosikokous 26.12. Tapanin taaperuksen yhteydessä Nuuskion tulilla. Läh. Hilikalta.

TALVEN TAIKAA koko perheen Pyry-Päivillä la-su 23.-24.2. Nuuskion Stenbackassa

Aloitetaan klo 11 kumpanakin päivänä. Mukavaa yhdessäoloa ☺ opastettu hiihtoretki ☺ aarrepolku ☺ satutupa lapsille ☺ lumiukko-kisa ☺ rokkaa, nuotiomakkaraa, räiskäleitä ☺ sauna, avanto ja leppoisaa kaikkialta.

Sunnuntaina 24.2. vietetään kansallispuiston 19-v.vuosijuh-laa klo 13

Sopat sun muut yht. 7,-/aik. Lap-set ilm. Yöpyminen 10,-/15,-/hlö
 Sunnuntain juhlatarjoilu ilmaisa-ta (vapaaehtoinen lahjoitus Nuukalle tervetullutta)

Lisätietoja, kimpakkyytejä: hilikka.laitinen@gmail.com p.0440 500354 ja Juha saarinen jpt@kolumbus.fi p.050 5430067.
 Järj. Espoon Retkeilijät ja Nuuskion kansallispuisto-yhdistys NUUKA ry

"Tehtiin isän kanssa tunneli". Kuva: Hilikka Laitinen

Aina voi oppia uuden ruokasienen!

Iloinen toteamus kuultiin useampaankin kertaan, kun Espoon Retkeilijäin Jokamiehen sienikurssilla Nuuskion kansallispuistossa syyskuussa innokkaasti aloitettiin sienten etsintä. Pian olikin kopan pohjalla monelle tuntemattomia kangassieniä, kauniin kelta-ruskeita kahden tähden hyviä ruokasieniä. Neuvosen Kari on löytänyt myös ko-mean herkkutatin, jota Kaipiaisen Sirpa ja Sisko Jortikka ihailevat. Sienisyksy olikin melko hyvä, suppilovahveroita oli metsät väärällään. Kuva: Hilikka Laitinen

L-US:n Retkeilijät 4.-6.6.2012 "kotiseuturetkellä" Viron Lohjalla

Länsi-Uudenmaan Suunnistajien Retkeilijät-jaosto järjesti jo yhdeettätoista kertaa matkan Lohjalta Viron Lohjankylään, -järvelle ja taloon. Toteutuksessa mukana lohjalaisseuran virolainen alaseura OK L-US Tallinn. Mukana seuramme jäsenten lisäksi yhteisöjäsenemme SAK:n Lohjan ja Lohjan Seudun Suomi-Viroteuran jäseniä.

Ensimmäisen matkan Viron Lohjalle L-US:n Retkeilijät toteutti tilaustyönä juuri Lohjan Seudun Suomi-Viroteuralle jo vuonna 2000. Liikunnalliset Viromatkat aloitettiin vuonna 1980 ja suurin yli 40-henkinen joukko oli 1992 tutustumassa uudelleen itsenäistyneeseen maahan.

Tämäkertaisen matkan ohjelmaan kuului mm. kukkien lasku Georg Otsin haudalle, "Tere tulemas"-kahvit Muugan siirtolapuutarhas-sa, Jänedan kartanolinna, Vapaussodan muistomerkki Kadrinassa, Sagatin, Palmisen, Kolgan ja Vihulan moisiot, Rakveren ritariinnan rauniot, Baltian pienin linnoitus Kiiu-torni, Toolsen piraattilinnan rauniot, Jägalan putous, Lahemaan kansallispuisto, Viinistun kalastajakylä, Pärisepeaniemi, Jumindanniemen sotamuistomerkki, Kotkakylä, Vösu, Vergi, Altja ja Kunda. Lisäksi retkeiltiin tutustuen Käsmunniemen kiviisiin pirunpeltoihin ja rantakivikoihin. Majoituttiin jälleen Käsmun merimiestenkyllässä Rannamännid-vierastalossa.

Matkastamme voi lukea 10.12. jälkeen lähemmin www.lus.fi – RastiUutiset.

Risto Lindahl

Seuraava lehti ilmestyy 11.3.2013. Materiaalit 12.2. mennessä, kiitos.

TUULTA PÄIN!

"Mummelit luistelee" on taiteilija Inge Löökin kuvaus talvisesta hyötyliikunnasta. Pernajan kirkon juurella työskentelevä Inge on tunnettu näistä reippaista ja nokkelista mummeleistaan, joiden toilauskista hän on tähän mennessä tehnyt 36 toinen toistaan puhuttelevampaa korttia. "Se on menoa kun mennään", tietää taiteilija omasta kokemuksestaan kertoa.

Aira Heinänen, Laajasalon Reippailijat

TRL:n pyöräretkellä 21.– 26.7.2012 koettua

Taikayöntien pyöräretkeläiset saivat tietoa ja kokemuksia monenlaisista asioista Pirkanmaan ja Hämeen maisemista. Muutamia niistä hauskoista kokemuksista löytyy alla olevasta luettelosta:

Kirjan historiaa Pukstaavissa ja Sastamala-tietoa Herrä Hakkaraisen talossa

Gregoriaanisen musiikin konsertti Sastamalan Pyhän Marian kirkossa pyhiinvaellus-teemalla

Luonnon ihmeelliset puukoukerot Pahkaparatiisissa Huittisissa (Tutustukaa www.pahkaparatiisi.fi)

Punkalaitumella ulkomuseossa Mauri Kunnaksen Koiramäentalo Tarja Halosen opastuksella. Muutenkin edellä mainittu opas oli pyöräretkemme suurin ilahduttaja.

Nuutajärvellä Tenho Halosen nuoruuden maisemia ja lasin historiaa Urjalassa Väinö Linnan syntymäkodin ja Pentinkulman kierroksen "Täällä Pohjantähden alla -maisemissa".

Valkeakosken Työväen Musiikkitahtuman 40-v-tapahtumankin koki muutama pyöräretkeläinen.

Osallistujat: Kaarina ja Kyösti Kähkönen Kangasalan Retkeilijöistä, Mari ja Tenho Halonen, Pirkko Rami ja Helena Nurmio Salpausselän Samoojista

Helena Nurmio /Salpausselän Samoojat

Taikayöntien pyöräretkeläiset lähdessä Punkalaitumelta Tarja Halosen (kuvan ottaja) hellästä hoidosta kohti Urjalaa. Taus-tan rekvisiitasta tulee mieleen laulu: "Her-rat ajaa vain autoil-lansa, köyhät raukat vain rattaillansa".

Hei – me retkeillään!

Karjalan Retkeilijät ”päiväreppuvaelluksilla” Kuusamon ruskassa

Retki tapahtui 8. – 14.9. Huollon ja yöpymiseen tukikohtana käytettiin TUL:n Konttaisen majaa, josta siirryttiin auto-kuljetuksena päivittäisille retkikohteille. Retkiin osallistui 16 jäsentä. Sää suosi retkiä vaihtelevasti auringolla ja pilvipoudalla, vain yhtenä päivänä viimeinen tunti vaati sadevaatetuksen.

Kuusamoon siirryttäessä käytiin katselemassa Hossan värikalliota. Kuusamossa retkeily aloitettiin Pienellä Karhunkierroksella, katsastettiin riippusillat. Jyrävän koskea ihailtiin Siilastuvan taukopaikalta. Seuraavana päivänä katseltiin avarampia maisemia Riisitunturilta. Kiutaköngäs on tietyksi Kuusamon käynnin pakollinen kohde. Oulangan kanjonin maisemiin tutustuttiin kahtena päivänä, Taivalköngäs, Ristikallio ja Rupakivi koettiin ja katseltiin. Viimeisen vaelluspäin ohjelmassa oli vael-

lus Konttaisen majalta Valtavaaran kautta Rukalle.

Retkillä saattoi havaita polkujen ja taukopaikkojen varustelutason parantuneen (vertailukohteena 60-luvun reiset) mutta myös paikkapaikoin voimakkaan käytön ja rakentamisen aiheuttama kuluminen suosittujen kohteiden ja itse Rukan ympäristössä. Paikallisten asukkaiden eräänä huolenaiheena näytti olevan kaivoshankkeet. Ovatko ne uhka tai mahdollisuus Kuusamolle tullaan jatkossa näkemään.

Tuomas Kettunen,
Karjalan Retkeilijät

Karjalan Retkeilijät vetävät vaellusretken läpi Pohjois-Karjalan pyöräillen, patikoiden, meloen ja kumilautalla lasketellen heinäkuussa. Eri lajien harrastajat mukaan! Tietoja: <http://www.elisanet.fi/karjalan.retkeilijat>

Näkymä Valtavaaralta

Suo kuin maaemo

Pirkanmaan suurin, luonnontilainen suoalue Ruoveden Siikaneva teki vaikutuksen ruskan kultaamilla väreillään, suosaarekkeillaan, laajuudellaan ja helppokulkuisilla pitkospuillaan. Niille saattoi pysähtyä aistimaan suon ainutlaatuisen tunnelman, hengittelemään suon eksoottisia tuoksujia ja jopa nojaamaan tuulen puhuriin.

Suomalaisille on kuin taivaan lahjana annettu monimuotoinen luonto. On annettu suokin kaiken muun lisäksi. Siikanevalla voi kulkea suon läpi ja leiriytyä korkealle metsäsaarekkeelle suon keskelle. Siellä on laavu ja tulipaikka, jolta avautui eteen laaja, vähitellen sumuun, sateeseen ja pimeyteen häipyvä suoalue. Oli turvallista uinua tämän maaemon sylissä.

TRL:n retkeilytoimikunnan viikonloppuretkellä oltiin 6.-7.10.2012 parhaaseen suoruskan aikaan. Kiitos järjestäjille Sairisen Riitalle ja Saleniuksen Armille. Ryövärin kuopallekin liukasteltiin ja sen läpikuultavaa lähdevettä tavoiteltiin.

Meitä oli neljästä eri seurasta, Espoosta, Hämeenlinnasta, Järvenpäästä ja Lahdesta. Suon lumossa vieläkin, **Hilkka**

Navakka suotuuli riepotteli rinkkaa ja Mikkälän Perttiä. Uusilla pitkospuilla oli kuitenkin tukevaa astella. Kuva: Hilkka Laitinen

Perheleiri Hirvikarin leirikeskuksessa

- Huomenta Roni. Miten uni maistui?

- Hyvin, mutta aamulla joskus toisosi varhain joku lintu räykäsi niin, ettei nukkumisesta meinannut tulla mitään. Ja yöllä teltan ulkopuolella sihihi kum-masti. Mikähän se mahtoi olla?

Oltiin kummipojan kanssa kahden yön telttareissulla.

Telttailu ei ole ihan vieras kokemus kummallekaan, mutta vähänhän se tietenkin jännitti. Lapin kesäyöt ovat valoisat, joten mörköjä ei tarvitse pelätä, mutta luonnossa liikkuu monenlaista omituisia otusta, joka lisää retken jännittävyyskerrointa ja pistää mielikuvi-tusta lentoon.

Rovaniemen Retkeilijät oli järjestänyt perheleirin. Lapsenlapsensa tai kummilapsensa mukaan ottaneet isovanhemmat ja muut aikuiset halusivat siirtää retkikipinää nuoremmille polville kädessä pitäen.

Toisissakin teltoissa näkyi liikehdintää, aamupalalle kutsu herätteli viimeisetkin uneliaat. Retkenvetäjä Tiina oli keittänyt puuron ja laittanut leivät tykötarpeineen esiin kesäkeittiössä. Aamupa-

lan jälkeen menimme yhdessä leiriaukealle ja lasten avustamana hilattiin lipun salkoon. Päivä oli polkaistu käyntiin.

Lapsia totuteltiin leirielämän saloihin kevyesti; leireilimme kaupungin vanhasa leirikeskuksessa, jossa sateen sattuesssa olisi ollut mahdollista tukeutua sisätiloihin. Meille sattui kuitenkin kesän kaunein ja lämpimin viikonloppu, mikä mahdollisti täyspäiväisen ulkona oleskelun. Vieressä virtaavassa joessa käytiin monta kertaa vilvoittelemassa ja kaloja narraamassa. Ahvenet ja särjet paistettiin. Totta kai.

Kaupungin läheisyys toi turvaa kaupunkilaispojalle. Roni huomautti lähistöllä kulkevan maantien äänistä, ei moittivaan sävvyyn, vaan päinvastoin, ne kuulemma tekivät olon kotoisaksi!

Tiinan vetämänä leikittiin polttopalloa, maalattiin kiviä ja juostiin tervapataa ympäri. Hannu oli tehnyt metsään luontoreitin, jonka varrella lapset saivat kokeilla taitojaan ja testata tietämystään. Viimeisenä iltana leirinuoitiolla kaikki osallistuvat saivat jonkin muiston. Roni oli innoissaan saamastaan kokoontai-

Lapset iltanuotiolla kauniin, tyyneen Kemijoen rannalla vatsat täynnä muurinpohjallettuja. Kuva: Helena Storhammar

tettavasta ongesta, Miko juomapullostsa ja Peetu pisti otsapannan heti päähänsä.

Omat kaukaiset leirimuistot tulivat ajan kultaamina pintaan: lipunnoston juhlavuus, yhteiset illanvietot ja leiri-

laulut. Yhdessä olemisen ja -tekemisen aikaansaama kaksinkertainen hauskuus.

Kaija Ruokanen,
Rovaniemen Retkeilijät

Uusia reittejä tutuissa maisemissa

Pallaksella

Kauniin Hietajärven rannalle valmistuu kesäksi uusi kotalaavu. Tulevalla hiihtokaudella siellä on vain tulipaikka.

Hietajärvelle ja sieltä edelleen Hetta-Pallas-reitille tehdään uusi yhteys maantien varresta. Hietajärven ja Pippovuoman alueelle tehdään uusi päiväretkeilyjoille soveltuva ympyräreitti. Tappuriin menevää vanhaa valtiopolkua kunnostetaan Kylästä-Kylään hankkeen yhteydessä.

Pippovuoman suoluontopolun vanhat pitkospuut puretaan niiden huonokuntoisuuden ja turvallisuussyiden vuoksi. Tällä hetkellä ei ole varoja niiden kunnostamiseen.

Veikkolan kautta Nuuksion kansallispuistoon

Stenbackan Hiisivalkeiden sunnuntaipatikalla tutustuttiin vielä Veikkola-portilta lähtevään Kaarniaispolkuun, ympyräreittiin, jonka kautta on yhteys Siikarantaan, Haukalamille ja reitin valmistuttua Suomen luontokeskus HALTIAAN. Kaarniaispolku on vain 2,7 km, mutta se on yllättävän monipuolinen, jäkäläkankaineen, kalliioineen, karpalosoineen. Meille Nuuksion ystäville viehättävä tuttavuus huolimatta vanhasta kaatopaikkamäestä, jonka kesällä peittävät sentään sadat kukkivat lupiinit.

Näistä kohteista löytää tietoja luontoon.fi ja metsa.fi sivuja selailemalla.

HL

Hiisivalkeiden vaellusporukka Kaarniaispolulla. Korkealla kalliolla kivilohkareiden keskellä kohoisi vanha petäjä. Metsä olikin Hiisivalkeiden teemana tänä vuonna. Kivillä puun ystävät: Helena Idman, Hannu Mattila, Arto Reinikainen, Camilla v.Bonsdorff, Raija Pahlman, Johanna Kontinen, Pertti Mikkela, Mia ja Kari Neuvonen. Kuva: Hilkka Laitinen

Retki jatkuu verkossa

Saisiko retkeilystä enemmän irti, kun sen kokemuksia saa jakaa muiden samanhenkisten kanssa? Tai houkuttelee nuoria tulevia retkeilijöitä luontoharrastuksen pariin mahdollisuus saada kokeneemmilta vinkkejä tai vastauksia? Sosiaalinen media sopii myös retkeilylle.

Mahtaako kukaan tietää kuinka moni TRL:n aktiivisista luonnossa liikkujista on sosiaalisen median käyttäjiä, tai jos on kirjautunut erilaisiin yhteisöpalveluihin, käyttäkö niitä liikuntaharrastuksen jatkeena. Jos pitää paikkansa ehkä turhan kliseinen mielikuva liittomme ja seurojemme retkeilijöistä jo ikääntyvänä joukkona, tavallisin somen käyttö-tapa saattaa olla yhteydenpito ystäviin, lapsiin ja lapsenlapsiin.

Facebookiin kirjautuneenkin on pakko myöntää palvelun huonot puolet ja syyt ennakkoluihoihin. Sen perimmäinen tarkoitus on löytää kohteita mainostajille, asetusten kanssa saa olla tarkkana, ettei tahtomattaan kavereiden silmissä suosittele tuotteita joista ei mitään tiedä, ja ehkä pahimpana Facebook seuraava käyttäjänsä käyttäytymistä. Palvelu profiloituu ja rekisteröi, jotta rahan yhtiölle tuovat yritykset osaavat entistä paremmin löytää kohteensa.

Jos unohtaa koko sosiaalisen median kirjon ja keskittyy vain suosituimpaan Facebookiin, mitä iloa siitä voisi olla? On hauska jakaa vinkkejä hienoista reiteistä, kohteista ja pienistä löydöistä. Ja kuvia on hauska sekä jakaa muiden kanssa että katsella. Vinkeistä ja kuvista voi saada hyvän kipinän lähteä uusiin maisemiin. Yhteisössä voi kysyä, saada vastauksia ja seurata tykkäämiään julkaisuja. Yhteisössä voi vaikka keskustella parhaista varusteista, kämpistä ja muista yöpymispaikoista, tai jakaa linkkejä mielenkiintoisiin artikkeleihin ja lisätiedon lähteisiin. Kuvia jakaessa tosin kannattaa muistaa, että verkkoon julkaistua kuvaa on pian tekijänoikeuksia kunnioittamattomalle vapaata riistaa.

Sosiaaliseen mediaan voi lisäksi lisätä pienempiä ryhmiä ja kutsua niihin jäseniä. Suuri joukko jolla on yhteinen seinä jakautuu ikään kuin pienempiin heimoihin kiinnostuksen mukaan. Samoin somessa voi lähettää kutsuja jäsenille yhteisiin tapahtumiin, ehdotella retkipäivä ja -kohteita, koota kimpakyytejä tai pitää ilmoitustauluja. Parasta on ehkä monikäyttöisyys; jaossa voi olla ääntä, videokuvaa, valokuvia, tekstejä ja linkkauksia. Some saattaa herättää järjestäytyneen retkeilyn pariin uusia nuorempia sukupolvia. Missä vain suosituilla reitillähän huomaa, että nuoria toki luonnossa on. Digikamerat rapsaavat ja kuvia kertyy.

Markku Karvonen, HäRet

Retkeilijä

Päätoimittaja Hilkka Laitinen.
Työväen Retkeilyliitto ry:n järjestölehti.
Toimitus: Säästöpankinranta 6 C,
00530 Helsinki. Puh. 045 1369744.
tyovaenretkeilyliitto@gmail.com
ISSN 0783-165X
Painopaikka: Keski-Uusimaa Oy, Tuusula